C/2025/2239

9.4.2025

E-RIHS ERICu põhikiri

Euroopa päranditeaduse taristu

(C/2025/2239)

Sisukord

Lehekülg

PREAMBUL 4
1. PEATÜKK 4
OLULISED OSAD 4
Artikkel 1 4
Nimi ja asukoht 4
Artikkel 2 4
Ülesanded ja tegevus 4
Artikkel 3 5
Kestus 5
Artikkel 4 5
Tegevuse lõpetamine 5
Artikkel 5 5
Vastutus ja kindlustus 5
Artikkel 6 5
Juurdepääs 5
Artikkel 7 6
Teaduslik hindamine 6
Artikkel 8 6
Teabe levitamine 6
Artikkel 9 6
Intellektuaalomandi õigused 6
Artikkel 10 6
Tööhõive 6
Artikkel 11 7
Hanked 7
2. PEATÜKK 7
LIIKMESUS 7
Artikkel 12 7
Liikmesus ja esindav üksus 7
Artikkel 13 8
Liikmeks või vaatlejaks saamise tingimused 8
Artikkel 14 8
Liikme või vaatleja väljaastumine ning liikmesuse või vaatlejastaatuse lõpetamine 8

3. PEATÜKK 9
LIIKMETE JA VAATLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED 9
Artikkel 15 9
Liikmed 9
Artikkel 16 10
Vaatlejad ja alalised vaatlejad 10
4. PEATÜKK 10
HALDAMINE JA JUHTIMINE 10
Artikkel 17 10
Juhtimisstruktuur 10
Artikkel 18 10
Üldkogu 10
Artikkel 19 11
Peadirektor ja keskus 11
Artikkel 20 12
Riiklike sõlmpunktide komitee 12
Artikkel 21 12
Teaduse ja eetika nõuandekogu 12
5. PEATÜKK 13
FINANTSSÄTTED 13
Artikkel 22 13
Eelarvepõhimõtted, raamatupidamisarvestus ja auditeerimine 13
Artikkel 23 13
Maksu- ja aktsiisivabastused 13
6. PEATÜKK 13
LÕPPSÄTTED 13
Artikkel 24 13
Andmed 13
Artikkel 25 14
Töökeel 14
Artikkel 26 14
Aruandlus Euroopa Komisjonile ja üldsusele 14
Artikkel 27 14
Kohaldatav õigus 14
Artikkel 28 14
Vaidlused 14
Artikkel 29 15
Põhikirja ajakohastamine ja kättesaadavus 15
I LISA. LIIKMETE, ALALISTE VAATLEJATE, VAATLEJATE JA NEID ESINDAVATE ÜKSUSTE NIMEKIRI 16
II LISA. FINANTSKÜSIMUSED 17
III LISA. MÕISTED 18

E-RIHS ERICu põhikiri

PREAMBUL

Prantsuse Vabariik

Itaalia Vabariik

Madalmaade Kuningriik

Hispaania Kuningriik

Ungari

Küprose Vabariik

Malta Vabariik

Poola Vabariik

Sloveenia Vabariik

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik

Rumeenia,

edaspidi „liikmed“,

ARVESTADES liikmete veendumust, et päranditeadus vastab Euroopa teadust ja ühiskonda mõjutavatele pakilistele üleilmsetele väljakutsetele pärandi parema mõistmise ja säilitamise kaudu;

ARVESTADES liikmete veendumust, et päranditeadus aitab kaasa sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja kodanike heaolule meie mineviku uurimise kaudu;

VÕTTES ARVESSE päranditeaduse panuse mõju kultuuritööstusele pärandihalduse ja pärandi säilitamise alaste teadusuuringute kaudu;

VÕTTES ARVESSE, et päranditeadus toob kaasa uuendusi, mis võivad olla kasulikud teistele teadusvaldkondadele ja tööstusharudele, ning et päranditeadus saab kasu uuendustest teistes valdkondades;

VÕTTES ARVESSE digitehnoloogia potentsiaali teadusuuringute hõlbustamisel ja koostöö lihtsustamisel;

TÕDEDES, et koostöö on oluline teadmiste ja oskusteabe vahetamise edendamiseks, tehnosiirde hõlbustamiseks ning investeeringute dubleerimise ja teadusuuringute killustatuse vältimiseks;

TUNNISTADES, et päranditeadus on võrdselt seotud kultuuri- ja loodusteaduslike kogude, arhitektuuripärandi ja mälestiste ning arheoloogiliste ja geoloogiliste objektidega;

TÕDEDES, et silmapaistvaid tulemusi annab valdkondadevahelisuse, vahetuse ja koostöö kultuur, mis ühendab võrdsel tasemel keskkonnateaduste, kunstide, humanitaarteaduste ning sotsiaal- ja digiteaduste teadlasi;

TUNNUSTADES arvukate Euroopa teadusprojektide pärandit ning valitsustevaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide rolli Euroopa päranditeaduse kogukonna struktureerimisel;

TUNNISTADES Kultuuriväärtuste Säilitamise ja Restaureerimise Rahvusvahelise Uurimiskeskuse (ICCROM) osalemise ja panuse ülimat tähtsust;

ARVESTADES vajadust edendada seda koostööd alalise struktuuri raames, mis võiks tugevdada päranditeaduse kogukondade integratsiooni ja ühtekuuluvust ning Euroopa juhtpositsiooni selles valdkonnas,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

1. PEATÜKK

OLULISED OSAD

Artikkel 1

Nimi ja asukoht

1. Euroopa päranditeaduse taristu (edaspidi „E-RIHS ERIC“) asutatakse Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumina (ERIC) nõukogu määruse (EÜ) nr 723/2009 (1) alusel.

2. E-RIHS ERIC on hajutatud teadustaristu, mis koosneb E-RIHSi riiklikest sõlmpunktidest.

3. E-RIHS ERICu põhikirjajärgne asukoht on Firenzes Itaalias.

Artikkel 2

Ülesanded ja tegevus

1. E-RIHS ERICu põhiülesanne on luua teadustaristu ja seda hallata ning koordineerida selle strateegilist ja rahalist arendamist.

2. Oma põhiülesande täitmisel ja kooskõlas käesoleva põhikirja sätetega viib läbi või koordineerib E-RIHS ERIC järgmist tegevust:

(a) võimaldada ja koordineerida riiklike sõlmpunktide kogukonda, sealhulgas riiklike sõlmpunktide ja partnerrajatiste kvaliteedijuhtimise korra kehtestamine ja järelevalve;

(b) luua partnerrajatistele ja nende ressurssidele keskne integreeritud juurdepääsupunkt, mis põhineb teaduslikul tipptasemel, sealhulgas pideval arendamisel ja avatud juurdepääsul materiaalsetele ja digitaalsetele teadusressurssidele;

(c) toetada pärandi teadusliku mõistmise edendamist ja aidata seeläbi kaasa pärandi säilitamisele;

(d) edendada päranditeadust ja eelkõige selle valdkondadevahelist lähenemisviisi pärandi ajaloo, tõlgendamise, määratlemise, väärtustamise ja säilitamisega seotud uurimisküsimustele;

(e) edendada valdkondade- ja riikidevahelise koostöö kultuuri, toetades teadlasi terviklike, kõrgetasemeliste teaduslike ja tehnoloogiliste eksperditeadmiste, sealhulgas koolituse arendamisel;

(f) edendada innovatsiooni päranditeaduse teaduslikus ja uurimuslikus protsessis, teenustes ja juhtimistasanditel, rõhutades meetodite tehnoloogilist koostalitlusvõimet ja lähenemist parimate tavade kindlaksmääramise kaudu.

3. E-RIHS ERIC võib ellu viia ka järgmist tegevust:

(a) hõlbustada teadlaste ja teiste kasutajate liikuvust;

(b) teha kindlaks päranditeaduse valdkonnas huvi pakkuvad Euroopa projektid ja nendega seotud rahastamisvõimalused ning anda huvitatud partneritele nõu taotluste esitamisel;

(c) luua rahvusvahelised partnerlused teiste Euroopa ja Euroopa-väliste organisatsioonidega päranditeaduse ja sellega seotud valdkondades;

(d) muu tegevus, mis on vajalik tema eesmärkide saavutamiseks.

4. E-RIHS ERIC tegutseb eetiliselt ja läbipaistvalt ning väldib võimalikke organisatsioonilisi või isiklike huvide konflikte.

5. E-RIHS ERIC täidab oma ülesandeid mittetulunduslikel alustel. Ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist, võib RIHS ERIC piiratud ulatuses tegeleda majandustegevusega, tingimusel et see on tihedalt seotud tema põhiülesannetega ega ohusta nende täitmist. Sellise majandustegevuse tulemusena saadud tulu kasutab E-RIHS ERIC oma tegevuse tõhustamiseks ja tugevdamiseks.

Artikkel 3

Kestus

E-RIHS ERIC luuakse määramata ajaks.

Artikkel 4

Tegevuse lõpetamine

1. E-RIHS ERICu tegevuse lõpetamise algatab ja sellekohase otsuse teeb üldkogu vastavalt põhikirja artikli 18 punktile 6.

2. Pärast E-RIHS ERICu tegevuse lõpetamise otsuse vastuvõtmist teavitab E-RIHS ERIC sellest otsusest viivitamata ja igal juhul kümne päeva jooksul Euroopa Komisjoni.

3. Põhjendamatu viivituseta pärast tegevuse lõpetamise menetluse lõppu ja igal juhul hiljemalt kümne päeva jooksul pärast sellist lõpetamist teavitab E-RIHS ERIC sellest komisjoni.

4. E-RIHS ERIC lakkab eksisteerimast päeval, mil Euroopa Komisjon avaldab sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Vastutus ja kindlustus

1. E-RIHS ERIC vastutab oma võlgade eest.

2. Liikmed ei vastuta ühiselt E-RIHS ERICu võlgade eest. Liikmete rahaline vastutus E-RIHS ERICu võlgade eest piirdub nende iga-aastase sissemaksega E-RIHS ERICusse, nagu on kindlaks määratud II lisas.

3. E-RIHS ERIC sõlmib asjakohase kindlustuslepingu, et katta tegevusega seotud riskid.

Artikkel 6

Juurdepääs

1. E-RIHS ERIC pakub tõhusat juurdepääsu partnerrajatiste päranditeadlaste kogukonna eksperditeadmistele ja pädevustele ning integreeritud süsteemile, mis koosneb platvormidest, mis hõlmavad näidiste ja füüsiliste andmete arhiveerimist, veebipõhiseid digivahendeid ja digitaalseid teadusressursse, suuremahulisi ja keskmise suurusega püsirajatisi ning mobiilseid seadmeid kultuuripärandi varade, sealhulgas, kuid mitte ainult, objektide ja mälestiste mitteinvasiivseteks mõõtmisteks ja uuringuteks.

2. Juurdepääs antakse kasutajatele, kes teevad uuringuid päranditeaduse valdkonnas, tuginedes teaduse tipptasemele. Erijuhtudel võib juurdepääsu anda ka kasutajatele, kes tegelevad päranditeadust käsitlevate ja teatavate konfidentsiaalsusnõuete täitmist eeldavate teadusuuringutega, nagu on üksikasjalikult kirjeldatud E-RIHS ERICu juurdepääsupoliitika dokumendis.

3. E-RIHS ERICu juurdepääsupoliitika kohta koostatakse eraldi dokument, milles võetakse arvesse teadustaristutele juurdepääsu käsitleva Euroopa harta põhimõtteid ja mille üldkogu peab heaks kiitma.

Artikkel 7

Teaduslik hindamine

1. Teaduse ja eetika nõuandekogu hindab igal aastal E-RIHS ERICu teaduslikku, tehnilist ja üldist tegevust ning E-RIHS ERICu märgise all toimuvat tegevust. See hinnang esitatakse aruandena ja edastatakse üldkogule.

2. Riiklike sõlmpunktide komitee abistab teaduse ja eetika nõuandekogu teadusliku hindamise läbiviimisel ning annab selleks kogu vajaliku teabe riiklike sõlmpunktide teadustegevuse kohta, võttes arvesse E-RIHS ERICu juurdepääsuvajadusi, teenuse kvaliteedi standardeid ja E-RIHS ERICu kehtestatud hindamismenetlusi.

3. E-RIHS ERICu teenuse kvaliteedi standardite ja hindamismenetluste kohta koostatakse eraldi dokument, mille kiidab heaks üldkogu.

Artikkel 8

Teabe levitamine

1. E-RIHS ERIC nõuab oma kasutajatelt avatud juurdepääsu tagamist uurimistulemustele ja publikatsioonidele ning julgustab neid tegema oma andmed mõistliku aja jooksul kättesaadavaks E-RIHSi andmekogus ja muudes andmekogudes, tingimusel et need vastavad FAIR-andmete põhimõtetele (st need on leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised, taaskasutatavad).

2. E-RIHS ERIC kasutab oma sihtrühmade jaoks kõige kättesaadavamaid kanaleid, sealhulgas veebisaiti, uudiskirja, sotsiaalmeediat ja muid digitaalseid erialavõrgustikke, teabevahetust konverentsidel, näituseid, artikleid ning aruandeid ja dokumentaaltõendeid trüki-, ringhäälingu- ja veebimeedias.

3. E-RIHS ERIC nõuab oma kasutajatelt, et nad viitaksid E-RIHS ERICu kasutamisele.

Artikkel 9

Intellektuaalomandi õigused

1. Intellektuaalomand tähendab omandit, nagu see on sätestatud Stockholmis 14. juulil 1967. aastal sõlmitud Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni artiklis 2.

2. E-RIHS ERICu märgise all koostatud või arendatud andmed ning nendega seotud intellektuaalomandi õigused kuuluvad üksusele või andmed loonud isikule.

3. Andmete omanik lubab E-RIHS ERICu märgise all tehtud uuringute tulemusel saadud andmete kasutamist E-RIHS ERICule ja teadusringkondadele vastavalt üldkogu poolt E-RIHSi andmehalduspoliitikas kindlaks määratud tingimustele.

Artikkel 10

Tööhõive

1. E-RIHS ERIC tagab tööandjana kõigile võrdsed võimalused. Tööle saamise tingimused on läbipaistvad ja mittediskrimineerivad. Ametisse nimetamine toimub konkurentsipõhise valikumenetluse alusel.

2. E-RIHS ERIC tagab, et tema töötajad ei ole nende tööga seotud rahaliste, lepinguliste, organisatsiooniliste või muude huvide tõttu erapoolikud ega saa oma tööst tulenevalt ebaõiglast konkurentsieelist teiste isikute ees.

3. Töölepingute suhtes kohaldatakse selle riigi õigusakte, kus töötajad tööle võetakse.

4. E-RIHS ERIC reklaamib oma vabu ameti- ja töökohti rahvusvaheliselt.

5. Peadirektor kehtestab eeskirjad, mis reguleerivad kõiki keskuses töötamise aspekte ning tagavad töötajate heaolu, kohaliku õiguse järgimise ja organisatsiooni vajadustele vastamise. Need eeskirjad võtab vastu üldkogu.

Artikkel 11

Hanked

1. E-RIHS ERICu hankepoliitika on kooskõlas läbipaistvuse, diskrimineerimiskeelu ja konkurentsi põhimõtetega.

2. Hankemenetluse ja -kriteeriumide üksikasjalikud eeskirjad sätestatakse töökorras ja need võtab vastu üldkogu.

2. PEATÜKK

LIIKMESUS

Artikkel 12

Liikmesus ja esindav üksus

1. E-RIHS ERICu liikmeks või vaatlejaks võivad saada:

(a) Euroopa Liidu liikmesriigid;

(b) määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 2 punktis c määratletud ühinenud riigid;

(c) määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 2 punktis b määratletud kolmandad riigid, kes ei ole ühinenud riigid;

(d) valitsustevahelised organisatsioonid.

2. Liikmeks või vaatlejaks saamise tingimused on sätestatud artiklis 13.

3. E-RIHS ERICu liikmeks peab olema vähemalt üks ELi liikmesriik ja kaks muud riiki, mis on kas ELi liikmesriigid või ühinenud riigid.

4. Liikmesriikidel või ühinenud riikidel peab üldkogus olema ühiselt häälteenamus. Üldkogu määrab kindlaks hääleõiguse mis tahes muutmise, mis on vajalik selleks, et tagada E-RIHS ERICu vastavus kõnealusele nõudele.

5. Iga lõike 1 punktides a–c osutatud liiget või vaatlejat võivad esindada üks või mitu nende valitud avalik-õiguslikku üksust või avaliku teenuse osutamisega tegelevat eraõiguslikku üksust, kes määratakse tema enda eeskirjade ja korra kohaselt. Lõike 1 punktis d osutatud valitsustevahelised organisatsioonid esindavad end ise.

6. Iga liige või vaatleja teavitab üldkogu muudatustest, mis on seotud teda esindava üksuse ning sellele delegeeritud konkreetsete õiguste ja kohustustega, või muudest asjakohastest muudatustest.

7. E-RIHS ERICu liikmed ja vaatlejad, sealhulgas artikli 13 lõikes 5 nimetatud alalised vaatlejad ning neid esindavad üksused on loetletud I lisas. I lisa ajakohastab peadirektor.

Artikkel 13

Liikmeks või vaatlejaks saamise tingimused

1. Artikli 12 lõikes 1 osutatud üksused, kes soovivad saada E-RIHS ERICu liikmeks, esitavad üldkogu esimehele kirjaliku taotluse. Taotluses kirjeldatakse, kuidas üksus toetab artiklis 2 kirjeldatud E-RIHS ERICu ülesandeid ja tegevust ning kuidas ta kavatseb täita artiklis 15 osutatud kohustusi.

2. Üksuste uuteks liikmeteks vastuvõtmine sõltub üldkogu heakskiidust vastavalt artikli 18 lõikes 6 kirjeldatud hääletuskorrale ning toimub teaduse ja eetika nõuandekogu nõuandel.

3. Artikli 12 lõikes 1 loetletud üksused, kes soovivad E-RIHS ERICu tegevuses osaleda, kuid ei saa veel liikmeks astuda, võivad taotleda vaatlejastaatust. Need üksused esitavad kirjaliku taotluse üldkogu esimehele. Taotluses kirjeldatakse, kuidas taotleja toetab artiklis 2 kirjeldatud E-RIHS ERICu ülesandeid ja tegevust ning kuidas ta kavatseb täita artiklis 16 osutatud kohustusi. Need üksused võetakse vastu vaatlejatena kolmeks aastaks. Vaatlejad võivad taotleda vaatlejastaatuse pikendamist ühe korra sama kestusega ajavahemikuks.

4. Üksuste vaatlejaks vastuvõtmine või taasvastuvõtmine sõltub üldkogu heakskiidust vastavalt artikli 18 lõikes 6 kirjeldatud hääletuskorrale ning toimub teaduse ja eetika nõuandekogu nõuandel.

5. Vaatlejale, kes näeb ette püsiva osalemise, kuid kellel ei ole võimalik liikmeks saada, võib erandjuhtudel anda alalise vaatleja staatuse üldkogu heakskiidu alusel vastavalt artikli 18 lõikes 6 kirjeldatud hääletuskorrale.

6. Uued liikmed või vaatlejad, sealhulgas alalised vaatlejad, kes on E-RIHS ERICusse vastu võetud 18 kuu jooksul pärast E-RIHS ERICu asutamist käsitleva komisjoni rakendusotsuse jõustumist, võrdsustatakse asutajaüksustega.

Artikkel 14

Liikme või vaatleja väljaastumine ning liikmesuse või vaatlejastaatuse lõpetamine

1. Ükski E-RIHS ERICu liige ega alaline vaatleja ei või esimese viie aasta jooksul pärast E-RIHS ERICu asutamist sellest välja astuda. Pärast seda võib liige või alaline vaatleja välja astuda eelarveaasta lõpus, olles esitanud üldkogule eelneva taotluse kaksteist kuud enne väljaastumist.

2. Vaatlejad, välja arvatud alalised vaatlejad, võivad välja astuda eelarveaasta lõpus, kui kuus kuud enne väljaastumist on esitatud üldkogule taotlus.

3. Liikmed ja vaatlejad peavad selleks, et nende väljaastumine jõustuks, täitma rahalised ja muud kohustused.

4. Üldkogul on õigus liikmesus või vaatlejastaatus lõpetada, kui täidetud on järgmised tingimused:

(a) liige või vaatleja on tõsiselt rikkunud üht või mitut käesolevast põhikirjast tulenevat kohustust;

(b) liige või vaatleja ei ole sellist rikkumist heastanud kuue kuu jooksul pärast seda, kui on rikkumise kohta saanud kirjaliku teate. Lõikes 4 osutatud liikmel või vaatlejal on õigus selgitada oma seisukohta üldkogule enne, kui üldkogu teeb selles asjas otsuse.

5. Üldkogu määrab töökorras kindlaks, mis on kohustuse tõsine rikkumine.

6. Ilma et see piiraks artikli 14 lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, võivad liikme- või vaatlejastaatust omavad ühinenud riigid, kolmandad riigid, kes ei ole ühinenud riigid, ning valitsustevahelised organisatsioonid konsortsiumist E-RIHS ERIC välja astuda pärast nõukogu määruses (EÜ) nr 723/2009 tehtud selliseid muudatusi, mis mõjutavad oluliselt nende õigusi ja kohustusi seoses E-RIHS ERICuga.

Selliseid muudatusi loetakse oluliseks, kui nendega kaasnevad suuremad tasud (sealhulgas iga-aastased sissemaksed ja kasutuselt kõrvaldamise kulud), häälte osakaalu muutmine, põhikirja artikli 27 kohaste kohaldatavate õigusaktidega vastuolus olevate nõuete kehtestamine, üldkogul või muudes komiteedes esindatuse õiguse äravõtmine või taristu esindamise või kasutamisega seotud õiguste muutmine.

E-RIHS ERICust väljaastumise tingimused ja mõju otsustatakse kooskõlas käesoleva artikliga. Mõjutatud liige või vaatleja teatab väljaastumisest üldkogule kuue kuu jooksul alates ELi ERICu eeskirjade asjakohasest muudatusest, täpsustades väljaastumise jõustumise kuupäeva.

3. PEATÜKK

LIIKMETE JA VAATLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 15

Liikmed

1. Liikme õigused on järgmised:

(a) õigus osaleda üldkogul ühe häälega;

(b) tema riikliku sõlmpunktiga seotud partnerrajatiste õigus kasutada oma tegevuses, sealhulgas konverentsidel, üritustel ja koolitustel, E-RIHS ERICu märgist;

(c) tema riikliku sõlmpunktiga seotud partnerrajatiste õigus osaleda E-RIHS ERICu kaudu Euroopa ja rahvusvahelises teadustegevuses;

(d) tema teadusringkondade õigus osaleda E-RIHS ERICu tegevuses.

2. Liikme kohustused on järgmised:

(a) luua E-RIHS ERICu riiklik sõlmpunkt ja edendada sõlmpunkti poolse koordineerimise kaudu oma päranditeaduse kogukonna lõimimist;

(b) määrata esindajad kooskõlas artikli 18 lõikega 2;

(c) määrata riiklik koordinaator kooskõlas artikli 20 lõikega 2;

(d) panustada rahaliselt E-RIHS ERICusse vastavalt II lisale;

(e) anda mitterahalist toetust, sealhulgas juurdepääs teadustaristule kooskõlas artikliga 6;

(f) koostada E-RIHS ERICU raames pakutavate teenuste kataloog, mida tema riikliku sõlmpunktiga seotud partnerasutused osutavad kogukonnale, ning hoida seda ammendava ja ajakohasena;

(g) edendada oma võrgustikus asjakohaste standardite vastuvõtmist kooskõlas E-RIHS ERICu kvaliteedipoliitikaga;

(h) propageerida teenuste kasutamist riigi teadlaste seas ning koguda kasutajate tagasisidet ja teavet nende vajaduste kohta.

3. Valitsustevahelised organisatsioonid võivad taotleda enda vabastamist teatavatest artikli 15 lõikes 2 sätestatud kohustustest. Need erandid loetletakse ja neid põhjendatakse artiklis 13 kirjeldatud taotluses ning need kiidetakse heaks osana valitsustevahelise organisatsiooni liikmeks vastuvõtmisest üldkogu poolt vastavalt artikli 18 lõikes 6 kirjeldatud hääletuskorrale.

Artikkel 16

Vaatlejad ja alalised vaatlejad

1. Vaatleja õigused on järgmised:

(a) õigus osaleda üldkogul hääleõiguseta;

(b) tema teadusringkondade õigus osaleda üldkogu poolt heaks kiidetud tegevuses.

2. Vaatleja kohustused on järgmised:

(a) määrata esindajad kooskõlas artikli 18 lõikega 2;

(b) panustada rahaliselt E-RIHS ERICusse vastavalt II lisale;

(c) edendada oma võrgustikus asjakohaste standardite vastuvõtmist kooskõlas E-RIHS ERICu kvaliteedipoliitikaga;

(d) püüda saada E-RIHS ERICu liikmeks.

3. Valitsustevahelised organisatsioonid võivad taotleda enda vabastamist teatavatest artikli 16 lõikes 2 sätestatud kohustustest. Need erandid loetletakse ja neid põhjendatakse artiklis 13 kirjeldatud taotluses ning need kiidetakse heaks osana valitsustevahelise organisatsiooni vaatlejaks vastuvõtmisest üldkogu poolt vastavalt artikli 18 lõikes 6 kirjeldatud hääletuskorrale.

4. Alalistel vaatlejatel on liikmetega samad õigused ja kohustused, mis on sätestatud artiklis 15, välja arvatud õigus üldkogul hääletada.

4. PEATÜKK

HALDAMINE JA JUHTIMINE

Artikkel 17

Juhtimisstruktuur

E-RIHS ERICu juhtimisstruktuur koosneb järgmisest:

(a) üldkogu;

(b) peadirektor, keda abistab keskus;

(c) riiklike sõlmpunktide komitee;

(d) teaduse ja eetika nõuandekogu.

Artikkel 18

Üldkogu

1. Üldkogu on E-RIHS ERICu juhtorgan, mis koosneb E-RIHS ERICu liikmete ja vaatlejate esindajatest.

2. Igal liikmel on üks hääl ja ta nimetab kuni kaks esindajat. Vaatlejatel ei ole hääleõigust ja nad nimetavad kuni kaks esindajat. Liikmete ja vaatlejate esindajaid võivad abistada kuni kaks eksperti.

3. Üldkogu tuleb kokku vähemalt korra aastas ning vastutab E-RIHS ERICu üldjuhtimise ja järelevalve eest.

4. Üldkogu peab püüdma kõigis küsimustes konsensust saavutada. Kui konsensust ei saavutata, otsustab üldkogu küsimuse vastavalt häältearvestussüsteemile, nagu on sätestatud lõigetes 5–7.

5. Liikmete ühehäälset otsust on vaja järgmise puhul:

(a) liikmete ja vaatlejate iga-aastase sissemakse kindlaksmääramine ja muutmine;

(b) E-RIHS ERICu põhikirja muutmine.

6. Kahekolmandikulist häälteenamust on vaja järgmiste otsuste puhul:

(a) peadirektori ja tema asetäitjate ametisse nimetamine ning nende ametiaja uuendamine või nende volituste peatamine või nende ametist vabastamine;

(b) teaduse ja eetika nõuandekogu ja muude käesoleva põhikirjaga reguleerimata täiendavate nõuandvate organite liikmete ametisse nimetamine ning nende ametiaja uuendamine või nende volituste peatamine või nende ametist vabastamine;

(c) artiklis 17 loetlemata juhtimis- või haldusorganite loomine või laialisaatmine;

(d) uute liikmete ja vaatlejate vastuvõtmine, alalise vaatleja staatuse andmine ning liikmesuse või vaatlejastaatuse lõpetamine;

(e) aasta tegevusaruande heakskiitmine;

(f) teadusstrateegia heakskiitmine;

(g) E-RIHS ERICu tegevuse lõpetamine;

(h) eelarve- ja finantsotsuste heakskiitmine, sealhulgas aastaeelarve, mitterahaliste sissemaksete raamistik, viieaastane tegevuskava ja rahastamiskava, direktori palk ning muud ärimudeli või finantspoliitika muutmisega seotud küsimused.

7. Muud küsimused, mille puhul ei ole nõutav kahekolmandikuline häälteenamus või ühehäälsus, otsustatakse antud lihthäälteenamusega.

8. Üldkogu valib liikmete esindajate hulgast lihthäälteenamusega esimehe ja aseesimehe. Esimees ja aseesimees valitakse ametisse kaheks aastaks ja seda perioodi võib ühe korra pikendada. Üldkogu koosolekud kutsub kokku esimees. Esimehel ja aseesimehel ei ole täiendavat hääleõigust.

9. Vähemalt pooled liikmetest võivad taotleda üldkogu erakorralise koosoleku kokkukutsumist.

10. Otsustusvõimelise üldkogu koosoleku jaoks on vaja kahest kolmandikust liikmetest koosnevat kvoorumit. Kui kvoorum puudub, kutsutakse nii pea kui võimalik kokku korduskoosolek, saates uue kutse sama päevakorraga. Korduskoosolekul loetakse kvooruminõue täidetuks, kui kohal on pool liikmetest.

11. Üldkogu võtab töökorras vastu kaugosalemist ja asendusliikmeid käsitlevad eeskirjad.

Artikkel 19

Peadirektor ja keskus

1. Üldkogu nimetab E-RIHS ERICu peadirektori ametisse vastavalt artikli 18 lõikele 6 ja üldkogu poolt vastu võetud värbamismenetlusele. Peadirektori ametiaeg on kuni viis aastat ja seda võib ühe korra pikendada.

2. Peadirektor on E-RIHS ERICu seaduslik esindaja.

3. Peadirektor töötab välja E-RIHS ERICu strateegiakava, mille kiidab heaks üldkogu koostöös riiklike sõlmpunktide komiteega.

4. Peadirektor vastutab üldkogu otsuste rakendamise eest.

5. Peadirektor vastutab üldkogule aasta tegevusaruande esitamise eest. Aruande koostamisel võetakse arvesse sõlmpunktide komitee ning teaduse ja eetika nõuandekogu tegevust.

6. Peadirektor võib taotleda ühe või mitme asetäitja kohalviibimist üldkogul.

7. Peadirektor vastutab E-RIHS ERICu keskuse juhtimise eest. Keskus abistab peadirektorit ja teisi artiklis 17 nimetatud organeid.

8. ERICu toimimiseks kohaldatavate õiguslike nõuete osas tugineb keskuse tegevuste loetelu artiklitele 2 ja 27. Neil tegevustel põhineb hajutatud infrastruktuuri tõhus ja koordineeritud toimimine.

9. Peadirektor ja keskus on oma ülesannete täitmisel erapooletud.

Artikkel 20

Riiklike sõlmpunktide komitee

1. Riiklike sõlmpunktide komitee on E-RIHS ERICu teadusorgan, mis koosneb riiklike sõlmpunktide koordinaatoritest.

2. Iga riik määrab vastavalt oma korrale ühe riikliku koordinaatori, kes esindab kõiki riiklikus sõlmpunktis osalevaid üksusi.

3. Riiklike sõlmpunktide komitee ülesanded on järgmised:

(a) tagada riiklike sõlmpunktide tegevuse järjepidevus, sidusus ja stabiilsus;

(b) jälgida ja seirata E-RIHS ERICu poliitika rakendamist ja koordineerimist võrgustikus;

(c) esindada kasutajate kogukondi tõhusalt, koondades E-RIHS ERICu tasandil nende ettepanekud, vajadused ja mured;

(d) teha ettepanekuid riiklike sõlmpunktide taristu, menetluste ja tavade parandamiseks, et vältida E-RIHS ERICu liikmete rajatiste kvaliteedi ja tõhususe erinevusi;

(e) toetada E-RIHS ERICu teadusstrateegiat;

(f) valmistada igal aastal ette E-RIHS ERICu teenuste pakkumine;

(g) anda peadirektorile aru riiklike mitterahaliste sissemaksete laadist ja väärtusest;

(h) anda üldkogule aru peadirektorile esitatava aruande kaudu.

4. Riiklike sõlmpunktide komitee võtab vastu oma töökorra, mille kiidab heaks üldkogu.

5. Juurdepääsu pakkuvad valitsustevahelised organisatsioonid osalevad riiklike sõlmpunktide komitees.

Artikkel 21

Teaduse ja eetika nõuandekogu

1. Teaduse ja eetika nõuandekogu annab taotluse korral või omal algatusel üldkogule nõu E-RIHS ERICu üldise tegevuse ja poliitika kohta.

2. Teaduse ja eetika nõuandekogu annab nõu üldkogu poolt vastu võetava teadusstrateegia kohta.

3. Teaduse ja eetika nõuandekogu hindab igal aastal E-RIHS ERICu teaduslikku, tehnilist ja üldist tegevust ning E-RIHS ERICu märgise all toimuvat tegevust vastavalt artikli 7 lõikele 1.

4. Teaduse ja eetika nõuandekogu liikmed nimetab ametisse üldkogu kooskõlas artikli 18 lõikega 6 kolmeaastaseks perioodiks, mida võib ühe korra pikendada. Liikmete arvu üle otsustab üldkogu.

5. Teaduse ja eetika nõuandekogu koosneb päranditeaduse eri valdkondade väljapaistvatest ekspertidest ja sidusrühmadest. Teaduse ja eetika nõuandekogu liikmed väldivad võimalikke organisatsioonilisi või isiklikke huvide konflikte.

6. Teaduse ja eetika nõuandekogu esimees valitakse nõuandekogu liikmete seast. Teaduse ja eetika nõuandekogu töökorra ja koosseisu võtab vastu üldkogu.

5. PEATÜKK

FINANTSSÄTTED

Artikkel 22

Eelarvepõhimõtted, raamatupidamisarvestus ja auditeerimine

1. E-RIHS ERICu eelarveaasta algab iga aasta 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

2. E-RIHS ERICu raamatupidamisarvestusele lisatakse aruanne, mis käsitleb eelarve haldamist ja finantsjuhtimist eelarveaastal.

3. E-RIHS ERICu suhtes kohaldatakse raamatupidamisarvestuse koostamise, esitamise, auditeerimise ja avaldamise nõudeid vastavalt põhikirjajärgse asukohariigi õigusele.

Artikkel 23

Maksu- ja aktsiisivabastused

1. Käibemaksuvabastusi, mis põhinevad nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 143 lõike 1 punktil g ja artikli 151 lõike 1 punktil b ning on kooskõlas nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 artiklitega 50 ja 51, kohaldatakse ostude suhtes, mille E-RIHS ERIC on teinud, et hankida kaupu ja tooteid, mis on ette nähtud E-RIHS ERICu ametlikuks ja ainukasutuseks, tingimusel et sellised ostud on tehtud üksnes E-RIHS ERICu mittemajandusliku tegevuse tarbeks kooskõlas tema tegevusega. Käibemaksuvabastust kohaldatakse üksnes selliste ostude suhtes, mille väärtus on üle 300 euro.

2. Aktsiisivabastust, mis põhineb nõukogu direktiivi (EL) 2020/262 artiklil 11, kohaldatakse üksnes E-RIHS ERICu selliste ostude korral, mis on ette nähtud E-RIHS ERICu ametlikuks ja ainukasutuseks, tingimusel et selline ost on tehtud üksnes E-RIHS ERICu mittemajandusliku tegevuse tarbeks kooskõlas tema tegevusega ja ületab 300 eurot.

3. Töötajate tehtud ostude suhtes vabastusi ei kohaldata.

6. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 24

Andmed

1. E-RIHS ERIC edendab avatud lähtekoodi, avatud juurdepääsu ning FAIR-põhimõtteid (andmete leitavus, juurdepääsetavus, koostalitlusvõime ja taaskasutatavus).

2. E-RIHS ERIC pakub kasutajatele juhiseid tagamaks, et teadusuuringud, mis hõlmavad E-RIHS ERICu kaudu kättesaadavaks tehtud materjale, toimuvad andmete omanike ja isikute eraelu kaitse õigusi tunnustaval moel.

3. E-RIHS ERIC tagab, et kasutajad on nõus juurdepääsutingimustega ning et andmete salvestamisel ja töötlemisel rakendatakse sobivaid turvameetmeid.

4. E-RIHS ERIC tagab, et andmeesitajaid, autoreid ja E-RIHS ERICu logo tunnustatakse sobival viisil.

Artikkel 25

Töökeel

E-RIHS ERICu töökeel on inglise keel.

Artikkel 26

Aruandlus Euroopa Komisjonile ja üldsusele

1. E-RIHS ERIC koostab iga-aastase tegevusaruande eelkõige oma teadusliku, korraldusliku ja finantstegevuse kohta. Üldkogu peab selle aruande heaks kiitma ning edastama Euroopa Komisjonile ja asjaomastele ametiasutustele kuue kuu jooksul pärast vastava eelarveaasta lõppu. Aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

2. E-RIHS ERIC teatab Euroopa Komisjonile kõigist asjaoludest, mis ähvardavad seada tõsisesse ohtu E-RIHS ERICu eesmärkide saavutamise või takistavad E-RIHS ERICut määruses (EÜ) nr 723/2009 sätestatud nõuete täitmisel.

Artikkel 27

Kohaldatav õigus

E-RIHS ERICu sisemise toimimise suhtes kohaldatakse:

(a) liidu õigust, eelkõige määrust (EÜ) nr 723/2009 ning selle määruse artikli 6 lõike 1 punktis a ja artikli 11 lõikes 1 osutatud otsuseid;

(b) selle riigi õigust, kus on E-RIHS ERICu põhikirjajärgne asukoht, küsimustes, mille suhtes ei kohaldata või kohaldatakse üksnes osaliselt punktis a osutatud õigusakte;

(c) käesolevat põhikirja ja vastu võetud töökorda.

Artikkel 28

Vaidlused

1. Euroopa Liidu Kohus on pädev lahendama E-RIHS ERICut käsitlevaid vaidlusi liikmete vahel, liikmete ja E-RIHS ERICu vahel ning kõiki selliseid vaidlusi, kus liit on osaline.

2. E-RIHS ERICu ja kolmandate isikute vaheliste vaidluste suhtes kohaldatakse kohtualluvust käsitlevaid liidu õigusakte. Liidu õigusaktidega hõlmamata juhtumite puhul määratakse asjaomase vaidluse lahendamiseks pädev kohus kindlaks vastavalt selle riigi õigusele, kus on E-RIHS ERICu põhikirjajärgne asukoht.

Artikkel 29

Põhikirja ajakohastamine ja kättesaadavus

1. Põhikirja ajakohastatakse ja see tehakse üldsusele kättesaadavaks E-RIHS ERICu veebisaidil ja põhikirjajärgses asukohas.

2. Põhikirja muudatused peavad kooskõlas määruse (EÜ) nr 723/2009 artikliga 11 olema selgelt tähistatud märkusega selle kohta, kas muudatus on oluline või vähem oluline ja milline oli muudatuse vastuvõtmise menetlus.

I LISA

LIIKMETE, ALALISTE VAATLEJATE, VAATLEJATE JA NEID ESINDAVATE ÜKSUSTE NIMEKIRI

Liikmed	Esindav üksus
Prantsuse Vabariik	Kõrgharidus- ja teadusministeerium
Itaalia Vabariik	Riiklik teadusnõukogu
Madalmaade Kuningriik	Madalmaade kultuuripärandi asutus
Hispaania Kuningriik	Teadus-, innovatsiooni- ja ülikoolide ministeerium
Küprose Vabariik	Teadusuuringute, innovatsiooni ja digipoliitika aseministeerium
Ungari	Riiklik teadus-, arendus- ja innovatsiooniamet
Malta Vabariik	Rahvusliku pärandi, kunsti ja kohalike omavalitsuste ministeerium
Poola Vabariik	Teadus- ja kõrgharidusministeerium
Sloveenia Vabariik	Kõrgharidus-, teadus- ja spordiministeerium
Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik	Teadus-, innovatsiooni- ja tehnoloogiaministeerium
Rumeenia	Teadus-, innovatsiooni- ja digiministeerium

Liikmed tunnistavad valitustevahelise organisatsiooni Kultuuriväärtuste Säilitamise ja Restaureerimise Rahvusvahelise Uurimiskeskuse (ICCROM) kavatsust saada alaliseks vaatlejaks.

II LISA

FINANTSKÜSIMUSED

Vt eraldi tõendavat dokumenti, milles määratakse kindlaks liikmete ja vaatlejate rahaline sissemakse. Dokument on avalikult kättesaadav E-RIHS ERICu veebisaidil.

III LISA

MÕISTED

Käesolevas põhikirjas on alljärgnevatel mõistetel järgmine tähendus.

— Juurdepääsuplatvorm: kõik neli kekselt hallatavat valdkondadevahelist juurdepääsuplatvormi, millel on erinevad juurdepääsutüübid ja teenused (E-RIHS ARCHLAB, E-RIHS DIGILAB, E-RIHS FIXLAB, E-RIHS MOLAB) eri sidusrühmadele, sealhulgas, kuid mitte ainult, E-RIHSi teadusringkondadele.

— E-RIHSi märgis: põhiväärtused, mis kajastuvad kõigis E-RIHS ERICu tegevustes ja mille tagavad E-RIHS ERICu kvaliteedistandardid ning mis ühiselt esindavad E-RIHS ERICu märgist.

— Asutajaüksused: üksused, kes on taotlenud ERICu asutamist ja keda tunnustatakse enne üldkogu asutamiskoosolekut ERICu asutamist käsitlevas komisjoni otsuses liikmete, alaliste vaatlejate või vaatlejatena.

— Päranditeadus: interdistsiplinaarne pärandi teadusliku uurimise valdkond. Päranditeadus põhineb mitmesugustel humanitaar-, loodus- ja inseneriteadustel. Valdkonnas keskendutakse keskendub pärandi paremale mõistmisele, selle eest hoolt kandmisele ja selle kestlikule kasutamisele, et see rikastaks inimeste elu nii praegu kui ka tulevikus. Päranditeadus on üldmõiste, mis hõlmab kõiki teaduslikke uurimisviise, mis puudutavad inimloomingut ning looduse ja inimeste ühisloomingut, mis on inimestele väärtuslikud.

— Riiklikud sõlmpunktid: iga E-RIHSiga seotud riigi teadusringkonnad moodustavad riikliku sõlmpunkti, millel on oma riiklik koordinaator.

— Riiklikud teadusuuringud: uuringud, mille tulemused (eelkõige publikatsioonid) on avalikult kättesaadavad.

— Teatavate konfidentsiaalsusnõuete täitmist eeldavad teadusuuringud: uuringud, mille puhul kasutajad taotlevad teatava ajavahemiku jooksul ettepanekute, andmete ja tulemuste konfidentsiaalsust.

— Kasutajad: üksikisikud, meeskonnad ja asutused akadeemilistest ja äriringkondadest, tööstusest ja avalikust sektorist, kes kasutavad teadustaristu vahendeid, ressursse ja teenuseid teadusuuringute tegemiseks, osaledes uute teadmiste, toodete, protsesside, meetodite ja süsteemide väljatöötamises või loomises ning edendades innovatsiooni oma valdkonnas.